

ΠΥΡΓΟΣ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1985
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1986
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'
ΑΡ. Φ. 2(10)
ΤΙΜΗ: ΔΡΧ. 20

ΔΙΕΘΝΙΣΤΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

«Ελευθερία χωρίς συσπάσιμό είναι προνόμιο και αδίκια.
Συσπάσιμός χωρίς ελευθερία είναι υποδούλωση και βαρβαρότητα.»

Ένα φάντασμα πλανιέται πάνω απ' την Αθήνα: το φάντασμα της αναρχίας. Όλες οι εξουσίες της ένδοξης Ελλάδας ενώθηκαν σε μια ιερή συμμαχία για να το κυνηγήσουν: τα ΜΑΤ και τα ΜΕΑ, οι φασίστες και τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ, ο Κουτσόγιωργας και ο Μελίστας, οι δημοσιογράφοι και οι πυροσβέστες, οι πρυτάνεις, τα κόμματα και οι καταστηματάρχες, οι ακροαριστεροί ηγέτες και οι νομοταγείς πολίτες

Ευπρεπείς κύριοι που αναρωτιέστε ποιοι οι σας χάλασαν τον ύπνο τη νύχτα της Δευτέρας, κοιμάστε ακόμη πολύ βαθά για να μη βλέπετε γύρω σας τους ταραζίες. Ήδη εκείνοι βρίσκονται παντού! Στα σχολεία και τα εργοστάσια, στους δρόμους και τα πανεπιστήμια, στα γιαπί και τις πλατείες, σε κάθε γωνιά αυτής της πόλης-μαυσωλείου.

Είναι εκείνοι που, στο μέλλον όλο και πιο συχνά, θα σας αφήνουν άγρυπνους. Είναι εκείνοι που καίνε τις Τράπεζες και τις συναλλαγματικές, τις μεγαλοκαταστήματα και τις εμπορεύματα, τις κλούβες και τους μπάτσους. Είναι εκείνοι που το κράτος τρέμει και δολοφονεί, γιατί κάποια στιγμή μπορούν να κάνουν ό,τι νομίζουν ότι μπορούν να κάνουν αδιαφορώντας για το αν η Αυλή είναι οπλισμένη. Είναι εκείνοι που αρνούνται να ξαπλώσουν και να εναρμονιστούν πετσοκομένοι στο προκρύστειο κρεβάτι της κοινωνίας της εξουσίας και του κεφαλαίου. Είναι, με λίγα λόγια, οι Μιχάληδες.

Ένας απ' αυτούς έπεισε νεκρός στο πεζοδρόμιο της Στουρνάρα. Ήταν 12 παρά τέταρτο της 17ης Νοεμβρίου 1985. Ο φόνος αυτός δεν ανήκει στον κακοπληρωμένο υπάλληλο Αθανάσιο Μελίστα, αλλά στους κρατικούς εργοδότες τους. Ο «εν βρασμόν ψυχήρη» πυροβολισμός ήταν μια εν ψυχρώ πιστόλατη δολοφονία που διαπράχτηκε όταν η ομάδα, στην οποία συμμετείχε ο Μιχάλης Καλτέζας, οπισθοχωρούσε στην Πλατεία Εξαρχείων. Γ' ακόμη μια φορά, το κράτος είχε κοτώσει. Ο νεκρός της Κυριακής ήταν ένας δεκαπεντάχρονος άγγελος, όχι σαν αυτόν που πασχίζουν να κατασκευάσουν οι εφημερίδες —με τα φτερά, τα γαμπριάτικα και τους επικεδείους των καθηγητών του— αλλά ένας άγγελος του «Σατανά», της εξέγερσης και της αναρχίας που, με τη Μολότωφ στο χέρι, είχε την τόλμη να μισήσει από τα δεκαπέντε του τον πολιτισμό της φρίκης, των τραστών, των φυλακών, των στρατών, των αστυνομιών, των ψυχιατρείων, των πολέμων, του λιμού, των δισεκατομμυριούχων, της πρωίνης, της κατάθλιψης, των τσιμεντουπόλεων, των πυρηνικών όπλων, των στρατοπέδων συγκέντρωσης, των εμπόρων, των πολιτικών, των αρχόντων και των σκλάβων. Ενάντια σ' όλα τούτα, αυτός ο άγγελος είχε μόνον ένα μπουκάλι με βενζίνη: κι έπεισε νεκρός.

Κανείς πιο δεν μπορεί να σκιλεύσει τη μηνύμη του, κανείς να τον αγιοποιήσει. Αυτό το δεκαπεντάχρονο «τσογλάνι» δεν χωράει στα προσευχολόγια των υποκριτών της εξουσίας. Οι μόνοι που δικαιούνται να μιλούν για τον

ρηση. Στη γενική συνέλευση της Τρίτης εμφάνισαν στους συγκεντρωμένους μια προκατασκευάσμένη κατάσταση, επιτυχάνοντας συγχρόνως να πανικοβάλουν με τερατολογίες σύσους από το πλήθος των συμπαραστατών της κατάληψης δεν είχαν καταφέρει ακόμα να διώξουν με το αποκαρδιωτικό πολιτικό θέατρο που είχαν οργανώσει μέσα στο Πολυτεχνείο. Οι αναρχικοί, παρ' όλο που είχαν την άποψη ότι η κατάληψη θα έπρεπε να συνεχιστεί, δεν μπορούσαν, λόγω αντικειμενικών δυσκολιών (μικρός αριθμός εναπομεινάντων, μεγάλος αριθμός τραυματών, κλπ.), να την κρατήσουν. Αναγνωρίζουμε την ευθύνη μας για τον εκφυλισμό της κατάληψης, που έγκειται στην αδυναμία μας να εμποδίσουμε τους αριστερούς ν' γέτες να μιλούν για μας. Δυστυχώς, κρατήσαμε για τον εαυτό μας μόνο τα οδοφράγματα και τις συγκρούσεις και αφήσαμε να λευκώ το λόγο σ' εκείνους που γνωρίζαμε πως θα λειτουργούσαν σαν οι δολοφοθορείς της πάλης μας. Αν και αυτά τα λάθη θα πρέπει να μας καταβλήσουν: από το Πολυτεχνείο του 1985 δε θα μείνει στην ιστορία το εμετικό παιχνίδι της ακρο-αριστερής γηγεσίας, αλλά η νίκη των δρόμων.

Ανάμεσα σ' εκείνους που, μαζί με τις δυνάμεις καταστολής επιτέθηκαν στην κατάληψη του Πολυτεχνείου και των γύρω δρόμων ήταν, όπως έγινε γνωστό και από τις εφημερίδες, οργανωμένες νεοφασιστικές και χουντικές συμμορίες. Αυτό που συγκαλύπτουν οι κυβερνητικές τουλάχιστον εφημερίδες είναι πως, χέρι-χέρι και κάτω από την καθοδήγηση των εθνικιστών και των ΜΕΑ, έδρασαν τραμπούκοι από τις κλαδικές του ΠΑΣΟΚ που είχαν μεταφερθεί εκεί με ειδικά λεωφορεία. Η φάρσα των «αγανακτισμένων πολιτών», που οργανώθηκε και αυτή τη φορά από το κράτος (όπως και στο Χημείο το Μάρτιο του 1985), είχε στόχο να απομονώσει κοινωνικά την κατάληψη και τους «προβοκάτορες» των οδοφράγμάτων. Για την επίτευξη του ίδιου στόχου, είδαμε να λαμβάνονται και άλλα ανάλογα «πρωτοφανή» μέτρα αυτές τις μέρες: π.χ. η εντολή να αποσυρθούν τα λεωφορεία που είχαν βαφτεί με συνθήματα από το μεσημέρι της Δευτέρας, 18 Νοεμβρίου: διακοπή της κυκλοφορίας των λεωφορείων που εκτελούν το δρομολόγιο Αθήνα-Ζωγράφου πριν από την κηδεία του Μιχάλη Καλτέζα. Καταγγέλουμε επίσης τη σιχαμερή προσπάθεια των κονδυλοφόρων της ΚΑ.ΓΚΕ.ΜΠΕ. (Ε.ΘΝΟΣ, ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ) να εμφανίσουν τον συλληφθέντα σύντροφό μας, Κώστα Χατζόπουλο, σαν ασφαλίτη. Ήδη, οι γονείς του υπέβαλαν μηνύσεις για συκοφαντική δυσφήμηση.

Όσο για τις «κατάγορες» των κωλφυλλάδων περί λεηλασίων και πλιάτσικου, επιθυμούμε να δηλώσουμε ότι: 1. Οι ζημιές που προβάλλονται από κάθε καταστηματάρχη εύλογο είναι να μεγαλοποιούν την πραγματικότητα, ενώφει μάλιστα της αποζημίωσής τους από το κράτος 2. Τα «λεηλατηθέντα» εμπορεύματα χρησιμοποιήθηκαν κυρίως για την οργάνωση

της άμυνας των ταραχών ενάντια στις δυνάμεις καταστολής 3. Εμείς οι αναρχικοί και αντιεξουσιαστές πολεμήσαμε στα οδοφράγματα και για να έχουν τη δυνατότητα οι εργαζόμενοι να «λεηλατήσουν» απαλλοτριώσουν από τα μεγάλα εμπορικά καταστήματα του κέντρου αυτά που έτσι κι αλλιώς τους ανήκουν. Στις υποκριτικές μομφές της αριστεράς του κεφαλαίου για τις «λεηλασίες», θα απαντάμε σταθερά πως ο δρόμος της πάλης των εργαζομένων ενάντια στην οικονομική επίθεση κράτους και κεφαλαίου περνά και μέσα από την απαλλοτρίωση-επανοικευόποιηση των κλεμμένων από αυτούς αγαθών.

Λίγες μόνο ημέρες μετά την ψυχρώ δολοφονία του Μιχάλη Καλτέζα, 36 νέοι από εκείνους που είναι αποφασισμένοι να μην επιτρέψουν στο κράτος να δολοφονεί αδιαμαρτυρότητα βρίσκονται υπόδικοι για την κατάληψη του Χημείου με βαρύτατες κατηγορίες (σύσταση συμμορίας κλπ.). Πολλοί απ' αυτούς έχουν ήδη προφυλακιστεί, ενώ οι υπόλοιποι «απελευθερώθηκαν» πληρώνοντας μεγάλη χρηματική εγγύηση. Όλοι οι σύντροφοί μας, που συνελήφθησαν κατά τη διάρκεια της εισβολής και παραβίασης του ασύλου στο Χημείο, κακοποίηθηκαν από τους κρατιστές βασανιστές τόσο κατά τη σύλληψη όσο και κατά την κράτησή τους. Δεν τους επιτράπηκε η χορήγηση της αναγκαίας νοσοκομειακής περιθαλψής. Παραπέμφθηκαν στον ανακριτή με κατάφωρες παραβίασεις των νομικών κανόνων αυτού του ίδιου του κράτους των αφεντικών. Οι προφυλακισμένοι σύντροφοί μας έχουν αρχίσει απεργία πείνας και δίψας και ζητούν την αλληλεγγύη κάθε ελεύθερη σκεπτόμενου ανθρώπου με αίτημα την άμεση απελευθέρωσή τους. Υπερασπίζοντας τους φυλακισμένους καταληψίες του Χημείου υπερασπίζουμε το ελεύθερο πνεύμα που εμένει σ' αυτούς τους χαλεπούς καιρούς να αντιστέκεται στην κρατική αλαζονεία εκείνων που αφαιρούν ζωές δεκαπεντάχρονων παιδιών. Υπερασπίζουμε το δικαίωμα της κοινωνίας να προφυλάσσει τον εαυτό της από το παμφάγο κρατικό τέρας και τα όπλα των μπράβων του. Υπερασπίζουμε την υπόθεση του Μιχάλη Καλτέζα που δολοφονήθηκε επειδή απαιτούσε το δικαίωμα στη ζωή και αρνιόταν έμπρακτα τη στείρα επιβίωση και τον καθημερινό θάνατο που εγγυώνται οι ένστολοι εκτελεστές του.

ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

ΑΘΗΝΑ
25 Νοεμβρίου 1985

ΑΜΕΣΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΗΨΩΝ ΤΟΥ ΧΗΜΕΙΟΥ

ΚΑΤΩ ΟΙ ΚΡΑΤΙΣΤΕΣ ΔΟΛΟΦΟΝΟΙ

ΑΝΑΡΧΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΙΑ

(Απέναντι στον οχετό της φευδολογίας και συκοφαντίας, στην εκστρατεία παραπλάνησης και διαστρέβλωσης των εννοιών που επιδόθηκε ο τύπος της εξουσίας μετά το φόνο του Μιχ. Καλτέζα και την κατάληψη του Πολυτεχνείου και για αρκετές μέρες μετά προεξάρχοντος του «Ριζοσπάστη» με τη γνωστή γκαιμπελίστικη μέθοδο γραφής μέχρι την «Ακρόπολη» τη «Βραδυνή» και όλο ανεξάρτετα τον κομματικό τύπο η συνταχτική επιτροπή έκρινε ότι το παρακάτω κείμενο του Α. ΜΠΕΡΚΜΑΝ είναι το πλέον κατάλληλο για να απευθυνθεί στον ανώνυμο εργαζόμενο που αύριο είναι σίγουρο ότι και αυτός θα βρεθεί κάτω από τα πυρά όλων αυτών καθώς διεκδικώντας τα δικαιώματά του θα χαρακτηρισθεί ύποπτος, προβοκάτορας, ταραχίας, και αναρχικός.)

Έχεις ακούσει ότι οι αναρχικοί ρίχνουν βόμβες, ότι πιστεύουν στη βία και ότι αναρχία σημαίνει σταξία και χάος.

Δεν με ξαφνίαζει αυτό. Ο τύπος, ο κλήρος και όλοι οσοι βρίσκονται στην εξουσία σου τριβελίζουν τ' αυτιά με τέτοια. Οι περισσότεροι, όμως, απ' αυτούς έρουν πολλά καλά τι είναι ο αναρχισμός έχουν τους λόγους τους που δεν σου λένε την αλήθεια. Καιρός, λοιπόν, να την μάθεις την αλήθεια.

Όχι, φίλε μου, ο καπιταλισμός και η κυβέρνηση στηρίζουν την αταξία και τη βία. Ο αναρχισμός σημαίνει το διαμετρικά αντίθετο σημαίνει τάξη χωρίς κυβέρνηση και ειρήνη χωρίς βία.

«Είναι, άραγε, δυνατόν κάτι τέτοιο;» με ρωτάς.

Γι' αυτό θα μιλήσουμε τώρα. Πρώτα, όμως, ο φίλος σου ζητά να μάθει αν οι αναρχικοί δεν έριξαν ποτέ βόμβες κι αν δεν μεταχειρίστηκαν ποτέ βία.

«Σ' έπιασα!» φωνάζει ο φίλος μου. «Το 'ξερα!

Ας μη βιαζόμαστε. Αν οι αναρχικοί μεταχειρίστηκαν μερικές φορές βία, αυτό σημαίνει υποχρεωτικά ότι αναρχισμός σημαίνει βία;

Θέσε στον εαυτό σου αυτό το ερώτημα, και προσπάθησε να απαντήσεις ειλικρινά.

Όταν ένας πολίτης φορέσει το χακί, μπορεί να χρειαστεί και βόμβες να ρίξει και βία να μεταχειριστεί. Θα πεις, τότε, ότι το να είσαι πολίτης σημαίνει να ρίχνεις βόμβες και να μεταχειρίζεσαι βία;

Θα απορρίψεις με αγανάκτηση αυτή την κατηγορία. Αυτό σημαίνει απλώς, ότι μου απαντήσεις, ότι κάτω από ορισμένες συνθήκες ένας άνθρωπος μπορεί να υποχρεωθεί να καταφύγει στη βία. Αυτός ο άνθρωπος μπορεί να τύχει να είναι δημοκράτης, μοναρχικός, σοσιαλιστής, μπολσεύβικος ή αναρχικός.

Αυτό ισχύει για όλους τους ανθρώπους όλων των εποχών.

Κάποτε, στην αρχαία Ελλάδα η τυραννία θεωρούνταν η ύψιστη αρετή. Σήμερα, ο νόμος τιμωρεί τέτοιας λογής πράξεις, αλλά ο λαός φάνταται ότι έχει διατηρήσει τη στάση που

ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΕΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ ΣΤΟΝ ΥΠΡΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΝΔΡΑΒΙΔΑ

Ο Γιώργος Κατσουλάκης 22 χρόνων φοιτητής από την Κρήτη, και ο Νίκος Κωτίτσας 20 χρόνων από το Νάυπλιο άφησαν την τελευταία τους πνοή στη σκοπιά στις 11-11-85 και στις 2-12-85 αντίστοιχα, θύματα και οι δύο της στρατοκρατίας, μοναρχικός, σοσιαλιστής, μπολσεύβικος ή αναρχικός.

Αυτό ισχύει για όλους τους ανθρώπους όλων των εποχών.

Κάποτε, στην αρχαία Ελλάδα η τυραννία θεωρούνταν η ύψιστη αρετή. Σήμερα, ο νόμος τιμωρεί τέτοιας λογής πράξεις, αλλά ο λαός φάνταται ότι έχει διατηρήσει τη στάση που

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Καταγγέλουμε την άνανδρη βομβιστική επίθεση φασιστών τραμπούκων της ΕΠΕΝ το πρωί της 16-11-85 ενάντια στο βιβλιοπωλείο «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ». Η ενέργεια αυτή, που εντάσσεται σε μια κλιμάκωση της θρασύτητας των υπότιμων νοσταλγών του ναζισμού και της Απριλιανής Χούντας (βλέπε συνέδριο φασιστών στη Χαλκίδα) έρχεται για μια ακόμα φορά να ταράξει το πέπλο της κοινωνικής ειρήνης (βλέπε αφομοίωσης) που μεθοδεύουν εδώ και 5 χρόνια οι «σοσιαλιστές» διαχειριστές της εξουσίας, στην εναγώνια προσπάθειά τους ν' αποκρύψουν την κυρίαρχη αλήθεια: 'Όσο υπάρχει εξουσία θα υπάρχει φασισμός.'

ΟΙ ΙΔΕΕΣ ΔΕΝ ΚΑΙΓΟΝΤΑΙ
KAINE

Ο κοινωνικός πόλεμος συνεχίζεται
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

κρατούσε από παλιά πάνω σ' αυτό το ζήτημα. Η τυραννοκτονία δεν προσβάλλει το κοινό αίσθημα. Ακόμη κι αν κανένας δεν επικρέτει δημόσια τέτοιες ενέργειες, οι άνθρωποι κατά βάθος τις εγκρίνουν και συχνά χαίρονται κρυφά γι' αυτές. Μήπως χιλιάδες νεαροί αμερικανοί δεν ήταν πρόθυμοι να δολοφονήσουν τον Κάζερ, που τον θεωρούσαν υπεύθυνο για τον πόλεμο;

Τυραννοκτόνοι υπήρχαν σε όλες τις χώρες και σ' όλες τις εποχές. Συχνά ήταν άνθρωποι που δεν ανήκαν σε κανένα πολιτικό κόμμα και που δεν ήταν οπαδοί καμίας συγκεκριμένης πολιτικής ιδέας μισθώσαν, απλώς την τυραννία. Πολλές φορές ήταν θρησκόληπτοι, όπως ο φανατικός Καθολικός Κούλμαν που αποπειράθηκε να δολοφονήσει τον Μπίσμαρκ στις 13 του Ιούλη το 1874, ή όπως η παραπλανημένη επαναστάτρια Σαρλότ Κορντέ που δολοφόνησε τον Μαρά στη διάρκεια της Γαλλικής Επανάστασης.

Στις ΗΠΑ δολοφονήθηκαν τρεις Πρόεδροι: ο Λίνκολν στα 1865 από τον Τζον Γουίλκες Μπουθ, ο οποίος ήταν Δημοκρατικός του Νότου· ο Γκάρφιλντ στα 1888 από τον Σαρλ Ζίλ Γκιτό, έναν Ρεμπουμπλικάνο· και ο Μακ Κίνλε στα 1901 από τον Λέον Τσόλγκοτζ. Μόνον ένας από τους τρεις «δολοφόνους» ήταν αναρχικός.

Η χώρα που έχει τους πιο στυγυούς καταπιεστές γεννά, όπως είναι φυσικό, και τους περισσότερους τυραννοκτόνους. Πάρε για παράδειγμα τη Ρωσία. Με την ολοκληρωτική φιμωση του λόγου και του τύπου στο Τσαρικό καθεστώς, δεν υπήρχε κανένας τρόπος για να γίνει η πιο περιττό καθεστώς, εκτός από το «να μπει ο φόβος για το Θεό» στην καρδιά του τύραννου.

Εκείνοι οι εκδίκητές ήταν κατά κύριο λόγο γιοί και θυγατέρες της αριστοκρατίας, ιδεαλίστες νέοι που αγαπούσαν την ελευθερία και το λαό. Αφού δεν είχαν άλλη διέξοδο, αισθάνονταν υποχρεωμένοι να καταφύγουν στο πιστόλι και στη δυναμίτιδα με την ελπίδα ότι θα βελτιώναν την ελεεινή κατάσταση που επικρατούσε στη χώρα τους. Τους έλεγαν μηδενιστές κατά τεροιστές (ή τρομοκράτες). Δεν ήταν αναρχικοί.

Στη Γερμανία, την Ουγγαρία, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Ισπανία, την Πορτογαλία και σ' όλες τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, άνθρωποι με τις πιο διαφορετικές πεποιθήσεις κατέβανε στην επαναστατικές ιδέες και άνθρωποι με την επαναστατικές πεποιθήσεις κατέβανε στη διαμετρικά αντίθετες πολιτικές απόφειδες διαπράττουν παρόμοιες πράξεις, δεν είναι καθόλου λογικό να πούμε ότι υπεύθυνες γι' αυτές τις πράξεις είναι οι ίδιες τους.

«Μπορεί να έχεις δίκιο για την ιδιοσυγκρασία, μου λες,» Μπορώ να καταλάβω ότι το αίτιο των πολιτικών πράξεων βίας δεν είναι οι επαναστατικές ιδέες, και οι διαμετρικά αντίθετες πολιτικές πεποιθήσεις, δεν είναι καθόλου λογικό να πούμε ότι υπεύθυνες γι' αυτές τις πράξεις είναι οι ίδιες τους.

Έτοιμοι να φίνεται σε πρώτη ματιά.

Αν όμως σκεφτείς βαθύτερα, θα δεις ότι αυτή η άποψη είναι τελείως λαθαμένη. Η καλύτερη απόδειξη γι' αυτό είναι ότι οι αναρχικοί, που έχουν όλοι τις ίδιες ακριβώς αντιλήψεις για την κυβέρνηση και πιστεύουν ότι πρέπει να καταργηθεί, συχνά διαφωνούν ριζικά πάνω στο ζήτημα της βίας.

Επιπλέον, πολλοί αναρχικοί που πίστευαν κάποτε ότι η βία ήταν καλό μέσο προπαγάνδας, έχουν αλλάξει γνώμη και δεν υποστηρίζουν πια τέτοιες μεθόδους. Μια εποχή, λογουχάρη, οι αναρχικοί υποστήριζαν τις αποικιακές πράξεις βίας και τις ονόμαζαν «έμπρακτη προπαγάνδα». Δεν περίμεναν, βέβαια, να μετατρέψουν τέτοιες πράξεις.

Τι είναι αυτό που ονομάζουμε κυβέρνηση;

Είναι μητρός τύπο παρόμοια αποτελέσματα προήλθαν από τις πιο διαφορετικές ιδέες και «ιδεούματα». Υποστήριξα ότι τους ανθρώπους τους σπρώχνουν σε τέτοιες πράξεις η ατομική ιδιοσυγκρασία και το γενικό αίσθημα που επικρατεί για τη βία.

Εδώ είναι η ουσία. Τι είναι αυτό το γενικό αίσθημα που επικρατεί για τη βία; Αν μπορέσουμε να απαντήσουμε σωστά σ' αυτό το ερώτημα, θα ζεκαθαρίσουμε και το όλο ζήτημα.

Αν μιλήσουμε ειλικρινά, θα πρέπει να παραδεχτούμε ότι όλοι πιστεύουν στη βία και όλοι διαπράττουν πράξεις βίας, όσο κι αν τις καταδικάζουν όταν τις διαπράττουν άλλοι. Στην πραγματικότητα, όλοι οι θεσμοί τους οποίους σπρώχνουμε και το σύνολο της ζωής της κοινωνίας μας βασίζονται στη βία.

Τι είναι αυτό που ονομάζουμε κυβέρν